

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
СТУДЕНТОВ И МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ
«МИР НАУКИ»
ПОД ДЕВИЗОМ «Интеллектуальный прорыв:
МОЛОДЕЖЬ, наука и инновации»
(19-22 АПРЕЛЯ)

АЛМАТАЙ 2010

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ МАТЕМАТИКИ

Абильгазиев Ж.Н. Параметрлік емес гипотезаларды модульдік критерий арқылы тексеру.....	6
Азанова А.Н. Трехточечная краевая задача для линейных интегро-дифференциальных уравнений.....	8
Азатбек А. $R_+^3 (x_3 \geq 0)$ кеңістігіндегі стационар есептің шешімін бағалау.....	10
Айтқұлова М.А. Гиперкомплекс сандар және олардың матрицалық түрпапттары.....	12
Ақжолова Н.К. Гиперкомплекс мәнді функциялар.....	14
Алдажарова М. Сызықты дифференциалдық тендеулер жүйесінің бір класы туралы.....	16
Андреева Е.Д. Интегральные инварианты групп класса 21.....	17
Бабахан А. Ақанбай Н. Түннедатқыш функциялар әдісінің бұттақталған процестердің кейір модельдерде колданылуы туралы.....	19
Бухарбаева Г.К., Шерниязов К.Е. Тегіс функциялардың Фурье коэффициенттерін жықтап есептеу.....	21
Воронин В.Ю. Гомоморфные образы специальных Йордановых диалгебр.....	22
Grachyova O.A. About algorithms of computer topology.....	23
Джумабаев А.Д. Однозначная разрешимость одной линейной двухточечной краевой задачи для интегро-дифференциального уравнения второго порядка.....	25
Еспенбетов К.Т. Үшінші ретті сингулярлы ауытқыған дифференциалдық тендеулерге қойылған шекаралық есеп.....	26
Dzhumadil'daev A.S., Zhakhayev B.K. On classifying varieties of right-symmetric algebras.....	29
Жұмабекова С.Д. Құндықағаздар нарығында табысты болжай.....	30
Заманова Ш.Ш. Корректность одной краевой задачи для поликалорических уравнений.....	31
Dzhumadil'daev A.S., Ismailov N. Free novikov algebras as S_n module.....	33
Кайгородов И.Б. Новые примеры нетривиальных δ -супердифференцирований.....	35
Қарымсакова Н.Т. Эпидемиялық процестерді математикалық моделдеу.....	36
Токыбетов Ж.Ә., Косалина П.Б. Бірінші ретті көпөлшемді дифференциалдық тендеулер үшін шекаралық есеп.....	38
Куттиева М.Г. Значения для вероятностей полиномиального распределения в симметричном случае.....	40
Молдабек Ж. Экспоненциалды дифференциалдық тендеулердің жүйесі туралы.....	42
Муталип Р. Индуктив синтез теориясында стратегиялардың толық анықталғандығы.....	43
Мухамбетжанов Т.С. Дифференциальные инварианты одной группы в четырехмерном пространстве	44
Мырзиярова Н.Ж. Нелокальная задача для параболо-гиперболического уравнения третьего порядка.....	46
Нальжупбаева Г.М. Жалпы бипараболалық тендеу үшін аралас есеп	48
Токыбетов Ж.Ә., Орынбасарқызы Ж. Екінші ретті параметрден тәуелді дифференциалдық тендеулер жүйесі үшін шексіз қабатта қойылған Дирихле есебінің қисынсыз жағдайы.....	49
Рысбекова Г.А. Тиімді инвестициялық стратегияны табудың бір әдісі.....	51
Садыков А.Д., Роменский Е.И. О моделировании эффекта трансформации частот упругих волн	52
Салиев И.Р. Межотраслевой баланс.....	53
Сапакова С.З. О краевой задаче в полосе для многомерного аналога системы Коши-Римана.....	55
Седиков А.А. Прямые и обратные динамические задачи теории распространения волн в упругой неоднородной среде.....	57
Сураган Д. О граничном условии классических объемных потенциалов и их применение	58
Темирбеков А.Н., Шерниязов К.Е. Дискретизация решений задачи Дирихле для уравнения Пуассона.....	60
Темирбеков А.Н. Математикалық физика есептерін сандық шешу.....	62
Токмаганбетов Н.Е. Одна обратная задача для одномерного уравнения теплопроводности	64
Толеуханов А.Е. Граничное условие объемного волнового потенциала.....	66
Түлебаев Б.Б. Система массового обслуживания с ожиданием.....	67
Хомпыш Х. Кельвин-Фойт сұйығы үшін жылу конфекция есебінің бірмәнді шешімділігі.....	69
Шамшиден А. Коэффициенттері айнымалы екінші ретті біртекті емес дифференциалдық тендеулер үшін барлық жерде дерлік шешілетін шекаралық есептер.....	71

МАТЕМАТИКАЛЫҚ ФИЗИКА ЕСЕПТЕРІН САНДЫҚ ШЕШУ

A.H. TEMIRBEKOV

Жұмыстың мақсаты: Жалпақ трубадағы жылдамдық профилінің дамуы туралы есепті шешуге, дифференциалдық теңдеулерді жүзеге асыруға шешудің айрымдық әдісін қолдану.

Көптеген сұйықтар мен газдардың қозғалысы Ньютон сығылмайтын Навье-Стокс теңдеулерімен сипатталады. Тұтқыр сұйықтың ағысы туралы есепті шешу үшін дербес туындылы сызықтық емес дифференциалдық теңдеулерді шешу қажет. Бұл теңдеулерде инерциялық мүшелері сызықты емес, екінші жағынан Навье-Стокс теңдеулері Коши-Ковалевская типіндегі жүйеге жатпайды, сондыктан бұл теңдеулер жүйесін аналитикалық әдістермен шешу мүмкін емес.

Тұтқыр сығылмайтын сұйықтың қозғалысы келесі Навье-Стокс теңдеулер жүйесімен сипатталады:

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} + u \frac{\partial u}{\partial x} + v \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial p}{\partial x} &= \frac{1}{Re} \left(\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} \right), \\ \frac{\partial v}{\partial t} + u \frac{\partial v}{\partial x} + v \frac{\partial v}{\partial y} + \frac{\partial p}{\partial y} &= \frac{1}{Re} \left(\frac{\partial^2 v}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 v}{\partial y^2} \right), \\ \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} &= 0\end{aligned}$$

Мұндағы u , v - жылдамдық векторының жасаушылары, p - қысым, Re - Рейнольдс саны.

Тендеулер жүйесіне келесі шекаралық шарттар қойылды:

$$x = 0, \quad 0 < y \leq 0,5 \quad \text{болғанда} \quad u = 1, \quad \frac{\partial v}{\partial x} = 0,$$

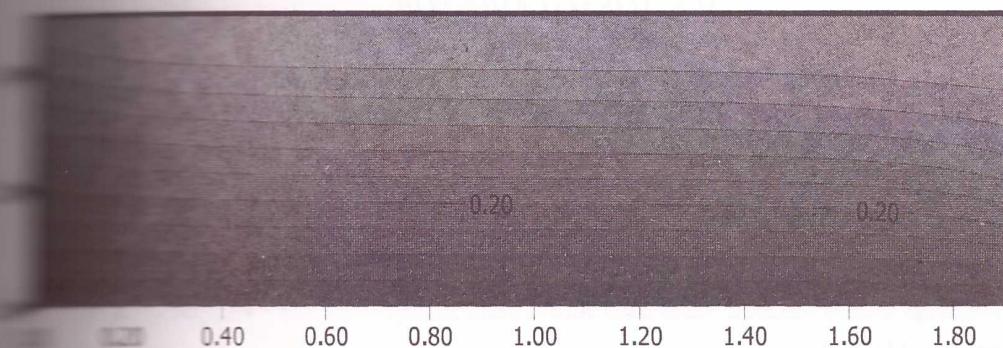
$$0 \leq x \leq 1,9, \quad y = 0 \quad \text{болғанда} \quad \frac{\partial u}{\partial y} = 0, \quad v = 0,$$

$$0 \leq x \leq 1,9, \quad y = 0,5 \quad \text{болғанда} \quad u = 0, \quad v = 0$$

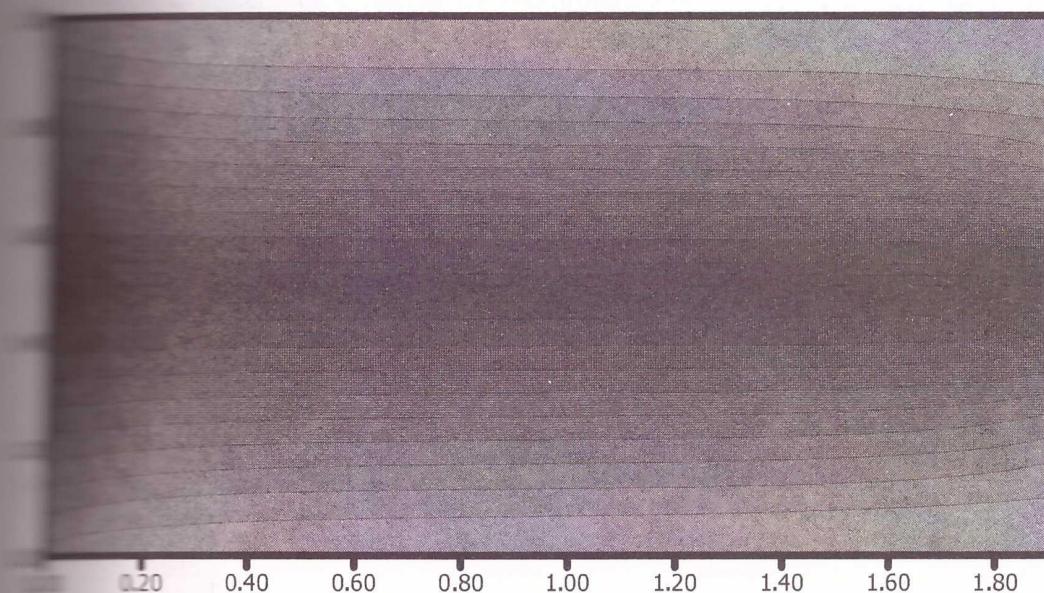
$$x = 1,9, \quad 0 \leq y \leq 0,5 \quad \text{болғанда} \quad u = \frac{3}{2}(1 - 4y^2), \quad v = 0.$$

Қарастырылған сызықтық емес тендеулер жүйесін компьютер көмегімен үшін ақырлы-айрымдық әдісі кеңінен қолданылады. Бұл әдіс қарапайымдылық универсалдығымен ерекшеленеді және өте жогары дәлдікпен нәтиже береді. Ол сызықтық емес дифференциалдық теңдеулердің кең класын, өртүрлі шекаралық және бастапқы шарттармен сандық шешуге қолданылады. Шекаралық есептердің айрымдық баламасы біртекtileк және консервативтілік принциптерін қанағаттау.

тәндеулер жүйесінің графикалық бейнесі, 1-ші және 2-ші суреттерде функциясының изосызықтары).

Сурет 1.

Сурет 2.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

- 1. Лойцянский Л.Г. Механика жидкости и газа. - М.:Наука, 1987. - 620 с.
- 2. Акжалова Ә. Ж. Параллельдік есептеу. - Алматы: ТОО «PrintS» басп., 2004. – 107 б.
- 3. Чугаев Р.Р. Гидравлика. - М.: Госэнергоиздат, 1963. - 528с.
- 4. Пасканов В.М. Численное моделирование процессов тепло и массообмена.